

ОБЩНСКИ ВЕСТНИКЪ

Велико Търново

Абонаменти:

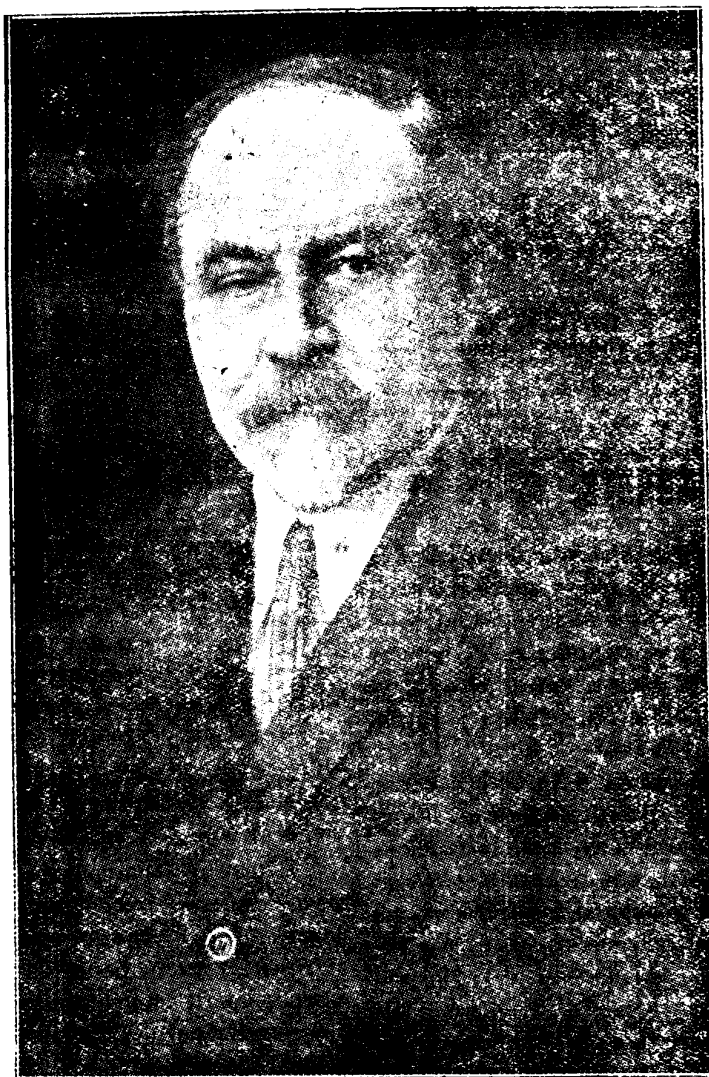
За общини и редакции нѣ замѣна
 За учреждения и частни лица за
 година 50 лв.
 За 1/2 година 30 лв.

Такси за обявления:

1. Прист., общ. и държ. 50 ст. на дума.
2. Частни лица . . . 1 лв. на дума.
3. За хроникиране . . 5 лв. на редъ.
4. Венчални и годежни . . 50 лева.
5. Извест. за благотв. цели бесплатно.

:: **Официално издание. Излиза на 1. и 15. всѣки месецъ.** ::

Наши бележити съграждани.

Професоръ Василъ Н. Златарски.

По случай конференцията на Историческото Д-во, състояла се
 въ града ни въ края на септември т. г.,
 подъ негово председателство

✓ Професоръ Василъ Н. Златарски.

Родилъ се на 14 ноемврий 1866 г. въ гр. В.-Търново. Първоначалното си образование получилъ въ родния си градъ, а средното и висшето — въ Русия. Въ 1891 г. завършилъ ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТЪ на Петербургския университетъ.

Презъ 1893 год. Министерството на просвѣтата го изпратило въ Берлинъ за специализация по АРХЕОЛОГИЯ.

На 1 септемврий 1897 г. билъ назначенъ за редовенъ доцентъ по българска история, а на 1 януарий 1901 г. билъ повишенъ за извънреденъ професоръ при Софийското Висше училище. На 1 януарий 1906 г. билъ назначенъ за редовенъ професоръ при Соф. Университетъ по „Българска история и история на балканскитъ народи“. Отъ 1921 год. той е титуляръ на катедрата по българска история, която заема и до днесъ.

Харковския университетъ въ 1906 г. го възвелъ въ учената степенъ „докторъ славянской филологіи“.

Членъ е на много наши и чуждестранни научни дружества.

Написалъ е много научни трудове, критики, рецензии и съобщения.

Г-нъ професора прави честь съ своята учена деятельность на университета и на народа ни, а за града ни, той е гордостъ,

Той все още е бодъръ. Дано бжде запазенъ още дълги години да служи на народа си.

Д-ръ Т. Янковъ — София.

✓ КОЛЮ ФИЧЕТО.

По примѣра на културнитъ страни започнаха и у насъ да пишатъ историята на градоветъ и да отличаватъ съ по-голямъ внимание заслужилитъ на обществото граждани. Въ това отношение В.-Търново не е останало на дирѣ, понеже, както чуваме, уравата на града възнамерявала да се заинтересува, когато времето и обстоятелствата спомогнатъ, съ написването историята на града, а за сега е взела похвалната инициатива да дава въ общинския вестникъ биографиитъ на видни и заслужили в.-търновци. Следвайки тая инициатива, която като в.-търновски гражданинъ много ме радва, възнамѣрявамъ да дамъ въ казания вестникъ описания на нѣкои отлични наши съграждани, започвайки съ Никола Фичевъ*).

Никола Фичевъ, известенъ въ В.-Търново подъ названието КОЛЮ ФИЧЕТО, произхожда отъ Дръ-

новскитъ колиби, но и близкитъ му не знаятъ нито названието на тия колиби, нито нѣщо за неговитъ родители, нито пъкъ точната дата на неговото идване въ В.-Търново; знае се само, че той се е преселилъ въ нашия градъ въ началото на 1830 г., и е станалъ постояненъ в.-търновски гражданинъ. Капиталтъ, който се е намѣрвалъ въ джеба му, когато влѣзълъ въ цѣтуция въ това време градъ В.-Търново, не превишавалъ 20 пари, ала въ главата си колибарътъ носѣлъ своя голѣмъ капиталъ, който се изразявалъ въ способността да строи, т. е. той е ималъ вродения талантъ на инженеръ и архитектъ, безъ да е свършилъ не само висше техническо образование, но дори и първоначално, тъй като той е билъ почти неграмотенъ човѣкъ.

Още съ идването си той се настанилъ като калфа при познатия на времето майсторъ Колю (отъ габровскитъ колиби), който презъ това време е строилъ църквата „Св. Никола“, но понеже майсторъ Колю наскоро заболялъ, възложилъ доизкарването на казаната църква на Колю Фичето, който билъ признатъ за майсторъ, благодарение на голѣмитъ му способности въ строителното дѣло.

Когато Колю Фичето е дошелъ въ В.-Търново е билъ вече жененъ — и ето, какво се разправя за неговата женитба, която станала презъ 1828 г. Въ това време Русия е водила война за нашето освобождение, която, обаче, въпрѣки рускитъ победи, се завърши безуспѣшно, поради Франция и Англия, които защищаваха Турция; но това не е интересното за настоящата наша работа, а следния епизодъ. Разпрѣснатъ билъ слуха въ Дръново и цѣлата му околностъ, че въ града щѣло да пристигне едно отдѣление руска конница, която щѣла да взема за войници всички неженени младежи.**). Изплашенитъ въ градеца и околията млади хора побързали да се изженятъ; не направилъ изключение и младежътъ Колю Фичето. Той си ималъ една изгора Марина, за която мислилъ да се ожени, когато поспечели пари, но сега, въпрѣки сиромашията си, а само при уплахата, че може да бжде взетъ войникъ, се разтичалъ да търси обичната си която и намерилъ на селския кладенецъ. Доста краснорѣчие трѣбвало да употреби бждащиятъ именитъ майсторъ — строителъ, до като убеди Марина да се вѣнчае въ сѣщия день, безъ да мислятъ за прики и дарове.

Когато Фичето дошелъ въ В.-Търново ималъ вече първото си дете, непълно двегодишниятъ Иванъ, който следъ четвъртъ вѣкъ самъ се оженилъ и станалъ баща на многозаслужилия на родното военно дѣло генералъ Иванъ Фичевъ и на неговитъ братя Георги и Костадинъ. Предприемчивъ, способенъ и съ голѣма наклонностъ къмъ

*) Сведенията ни сж дадени отъ внука на Никола Фичевъ, добре известния генералъ Иванъ Фичевъ.

**) Този епизодъ е билъ известенъ въ Дръново подъ името „Дръновски съклекъ“ (съклетъ).

строителството и неговите отрасли, започва да работи той и марангозлукъ при роднината си Велю Марангозина (баща на лейтенанта, първи класъ Д. Фичевъ). Между това той превършва постройката на Св. Никола и започнува построяването и на Св. Константинъ. Отличилъ се като вѣщъ строителъ, той ималъ вече репутацията на добъръ майсторъ, каквато справедливо му е била дадена.

Въ това време, когато българското възраждане е започнало, явила се и добрата идея да се строятъ общественни здания и на първо мѣсто черкови и училища. Въ това отношение В.-Търново, за наша честъ, пакъ е имала първенство. Дори и турската власть помислила да се сдобие съ единъ голѣмъ и удобенъ правителственъ домъ — ко-накъ, основитѣ на който презъ 1870 год. били положени и строежътъ му продължилъ подъ ръководството и планетѣ на Колю Фичето. Нему било възложено отъ управата на Преображенския манастиръ направата и на малката църква въ манастиря, както и темплото — иконостаса — въ голѣмата.

Прочутъ вече по цѣла северна България като добъръ майсторъ — строителъ, Свищовъ тъй сжщо му възложилъ постройката на църквата Св. Богородица. Въ околноститѣ на В.-Търново — въ Лѣсковецъ и въ разни села е строилъ той голѣми и малки храмове. Въ 1867 год. започва и построява знаменития по своята оригиналностъ мостъ въ Ловечъ надъ р. Осъмъ, който е ималъ отъ дветѣ си страни дукани и билъ покритъ, тъй че надъ реката е имало една цѣла чаршия. За голѣмо съжаление този мостъ изгорѣ миналата година и се изгуби една стара и бележита постройка.

Въ В.-Търново се родили останалитѣ деца на Колю Фичето: още 3 сина и 4 дѣщери. Отъ сино-

ветѣ му Никола станалъ помощникъ въ строителското му дѣло. И при завършване на Ловчанския мостъ, той му заповѣдалъ да издѣла единъ лъвъ и единъ двуглавъ орелъ, съ които да украси моста. Лъвътъ билъ емблемата на българщината, а орела — тая на Русия (наричана въ онова време дѣдо Иванъ) бждащата наша освободителка. Зачудени турцитѣ отъ тѣзи странни украшения, запитали го, какво означаватъ тѣ. „Това сж образитѣ на духоветѣ (джинѣ), които пазятъ моста отъ злополуки“, отговорилъ убедително добре видениятъ и почитанъ и въ турскитѣ кржгове майсторъ.

Презъ 1868 г. е построилъ прочутия мостъ на Янтра при гр. Бѣла. Тази красива и масивна постройка създава на Фичето слава и извънъ границитѣ на България. Известниятъ пътешественикъ и ученъ Канитцъ помѣства изгледа на моста въ своето съчинение и се изказва най-похвално за строителя му.

Когато презъ 1870 г. били положени основитѣ на правителствения домъ въ В.-Търново, билъ закланъ единъ овенъ — курбанъ — и ходжата извършилъ установената за случая молитва (дува), казвайки въ заключение да служи този домъ за вѣчни времена. Фичето не се възхитилъ отъ думитѣ „вечни времена“ и пошепналъ на приятелитѣ си българи: „сега го строимъ за турската власть, а дано скоро бжде пъкъ за българската.“ И тия думи на родолюбца щастливо се сбиднаха следъ 8 години отъ датата на курбана.

Многобройни сж постройкитѣ на Колю Фичето и се отличаватъ съ трайностъ и красота. Но да не мислите, че той е чърталъ планове и е правилъ изчисления, за да дѣри точката на опора на кубета, камбанарии и сводове — нищо подобно: той си е служилъ съ единъ много простъ и много ори-

неизбѣжно война съ послѣдния.

Тодоръ Комнинъ билъ по характеръ горещъ, но непостояненъ. Той нарушилъ договора си за съюзъ съ Асеня II отъ 1224 г. и понеже самъ не се рѣшавалъ да нападне българското царство, той потърсилъ помощъ отъ западъ.

Въ 1225 г. Тодоръ Комнинъ повелъ своитѣ войски нагорѣ по Марица, като очаквалъ, че това ще сплаши Асеня II, но надеждитѣ му не се оправдали, защото не само, че Асеня II не се изплашилъ, но и посочвайки лицемѣрието и непостоянството на Тодора Комнина, той успѣлъ да създаде у своитѣ войници още по голѣма умраза къмъ византийската империя. Той забучилъ на бойното си знаме нарушения отъ Комнина договоръ и повелъ своитѣ войски срещу византийскитѣ. На 9 мартъ 1230 год. войната завършила съ много известната въ историята Клокотнишка битка, която донесла пълната победа на Асеня II надъ Византия. Царъ Тодоръ Комнинъ, съ голѣмъ брой своя войска, бо-

Изъ конференцията на историческото дружество, състояла се въ гр. В.-Търново.

(Продължение).

Въ втората си лекция

г. Проф. В. Н. Златарски

продължи своята беседа за първитѣ асеновци.

Той каза слѣднитѣ по-важни мисли:

— Следъ като стѣпилъ на търновския престолъ Иванъ Асенъ II, латинцитѣ подобрили своитѣ отношения съ българитѣ, византийцитѣ и никейцитѣ. Но това не траяло дълго.

Тодоръ Комнинъ, византийски императоръ, слѣдъ като разширилъ достатъчно своитѣ владения за смѣтка на българското царство, обърналъ погледъ къмъ столицата на латинцитѣ — Цариградъ. Пжтя му, обаче, за тамъ билъ много сериозно препреченъ отъ Асеня II, нѣщо, което му наложило

гинален начин, а именно: той е построявал от тънки дъсчици постройката — черкова, мостъ или здание — която трѣбвало да въздигне. И по този моделъ е започвало построяването отъ зидаритѣ подъ неговото лично ръководство. Това е една невероятна за днешно време работа. Но макаръ безъ планове, чертежи и изчисления, всички постройки въздигнати отъ К. Фичето, се отличаватъ, както казахме, съ трайностъ и оригинална красота. Землетресенията, които станаха напоследѣтъ не можаха да свалятъ нито една отъ тия великолепни сгради. Красотата имъ е неоспорима и отъ най-придирчивия вкусъ. Погледнете свода на Св. Никола, вънкашната композиция на Св. Константинъ, очертанията на правителствения домъ... Ами че това сѣ архитектурни бележитости, съ които можемъ да се гордѣмъ. За моста при Бѣла и дума не може да става — той е едно великолепи е въ своя жанръ, макаръ строителятъ му да е билъ простъ недипломиранъ майсторъ отъ дреневскитѣ колиби. Но за съжаление голѣмо, преди нѣколко години се намѣриха „учени“ строители, които за да го направятъ „по-красивъ и удобенъ“, махнаха му каменната настилка и я замѣниха съ шпес — и съ това спомогнаха за повреждането му: цѣждовнитѣ води проникнаха въ неговата вътрешностъ и го повредиха. Съ това се извърши едно светотатство, защото каменната настилка на моста е била една отъ условията за неговата трайностъ.

Иконостасътъ пѣкъ въ голѣмата и стара църква въ Преображенския манастиръ е една, пълна съ красота и изящество, рѣзбарска работа, която времето — чрезъ изсъхване и почерняване на златото, което я покрива — я е направило още по-красива и оригинална. И заради това тая работа е нещенима съ своята античностъ и велелѣпие.

Яри и свита и съ цѣлото си семейство, падналъ въ пленъ. Въ послѣдствие, когато е билъ разкритъ единъ заговоръ, скроенъ отъ Киръ Тодора, — той билъ ослепенъ.

Ив. Асенъ II продължилъ своя победоносенъ походъ срѣщу Византия и скоро превзелъ Одринъ, Димотика, Дразъ и Прилепъ, но Солунъ, Тесалия и Епиръ останали въ владението на Тодоровия братъ Емануилъ.

При така разширенитѣ граници на своето царство, Ив. Асенъ II приелъ вече титлата „Царъ на българитѣ и ромеитѣ“.

Въ паметъ на Клокотнишката битка, която спечели толкова слава на Асенъ II и даде възможностъ да се обедини българското племе, Асенъ въздигналъ църквата „Св. четиредесетъ мчченици**“ и поставилъ на една стъ колонитѣ й слѣд-

*) Църквата е реставрирана. Намира се въ Асенева махала. На празника „св. 40 мчченици“ тамъ ставатъ голѣми тържества всяка година. Въ тази църква стана провъзгласяването на независимостта въ 1908 год.

Вѣчна паметъ и слава на скромния и даровитъ нашъ нѣкогашенъ майсторъ—строителъ Колю Фичето.

По разтурянето на общинскитѣ съвети.

Четвъртата алинея на чл. 144 отъ избирателния законъ гласи: „Ако полуvinата или повече отъ съветницитѣ подадатъ оставкитѣ си или бждатъ отстранени по решение на сжда, съвета се разтуря безъ да ставатъ замѣствания“. Това се отнася до окръжнитѣ съвети.

Третата алинея на чл. 158 отъ сжщия законъ гласи: „Разпореденията на чл. чл. 40, 142, 144 и 145 ал. II се прилагатъ и при общинскитѣ избори“. Значи законодателя въ избирателния законъ е прокаралъ началото, че общинскитѣ съвети се разтурятъ по сжщитѣ причини, по които се разтурятъ и окръжнитѣ съвети.

Алинея I на чл. 10 отъ закона за окръжнитѣ съвети гласи: „Единъ окръженъ съветъ може да бжде разтуренъ преди изтичането на мандата му само въ случай, когато всички първоначално утвърдени съветници изедно или по отдѣлно сж освободили мѣстата си по причини, предвидени въ чл. 8 и нѣма възможностъ да се замѣстятъ поради изчерпването на кандидатнитѣ листи“.

Тази разпоредба, както се вижда установява други причини за разтурянето на единъ окръженъ съветъ.

А членъ 76 отъ сжщия законъ гласи: „Законътъ за окръжнитѣ съвети отъ 1907 г. съ всичкитѣ му изменения и допълнения, както и всички закони и наредби, които противоречатъ на настоящия законъ се отмѣняватъ“.

ния надписъ:

„Въ 6748 г. (1230 година следъ Рождество Христово). Индиктъ III. Азъ Иванъ Асѣнь во Христа Бога благовѣрни Царъ самодержецъ на Българитѣ, синъ на Стария Асѣнь, направихъ отъ самото основание и съ живопись украсихъ тази прѣчиста църква въ името на Светитѣ Четиредесетъ мчченици, съ помощта на които въ дванадесета година на царуването си, когато се изписваше църквата излѣзохъ на бой въ Романия (сегашна южна България) разбихъ грѣцката войска и зробихъ самия грѣцки царъ, Киръ Тодора Комнина, съ всичкитѣ негови болери. Азъ превзехъ всичкитѣ земи отъ Одринъ до Дурацо, грѣцката, още Албанската и Сръбската страни. Само градоветѣ около Цариградъ и самия този градъ одържахъ франкитѣ (латинцитѣ), но и тѣ се подчиниха подъ ръката на моето Царство, понеже нѣмаха други царъ освѣтъ мене и мене изпращаха своя данѣкъ по Божие повеление, тъй като безъ него ни дума,

Законът за окръжните съвети е по-нов от избирателния закон, следователно алинея I на чл. 10 от закона за окръжните съвети отменява алинея IV на чл. 144 от избирателния закон, защото последната противоречи на първата.

Ако тълкуваме тъсно (стриктно) постановлението на ал. I от чл. 10 З. О. С. ще трябва да заключим, че това постановление е отменило ал. IV на чл. 144 изб. з. само касателно разтурването на окръжните съвети, но не и касателно разтурването на общинските. Но, ако го тълкуваме широко — ще трябва да сметем, че то отменява казаната алинея и по отношение на общинските съвети.

Какво пък тълкувание ще дадем — тъсно или широко, зависи от това, кой от двата закона — З. О. С. и изб. з. — приемаме за специален и кой — за общ. Ако приемем, че З. О. С. е специалният, ще трябва да възприемем и стриктното тълкувание на ал. I от чл. 10 с. з.

По нашето разбиране може да се спори, кой от тези два закона е специалния и кой общия, т. е. кой кого обслужва. Намъ се струва, обаче че, въ конкретно посоченият разпоредби З. О. С. обслужва избирателния закон. Следователно, алинея I на чл. 10 З. О. С. отменява алинея IV на чл. 144 изб. з. само касателно окръжните съвети.

Но В. К. С. по предложение на Г-на Министра на Правосъдието се е сезиралъ съ горния споръ и съ опред. № 2/1927 г. на общото си събрание е решилъ да се счита, че алинея I на чл. 10 З. О. С. отменява алинея IV на чл. 144 от избирателния закон и касателно общинските съвети, следователно чл. 10 трябва да се прилага и при разтурването на общинските съвети.

Несъмнено В. К. С. не се е справилъ и съ

едно фактическо положение — желанието на законодателя. А то е ясно изразено въ пледоарията на народните представители, които сж се изказали въ пленума на Народното Събрание при дебатите по З. О. С. Отъ тези пледоарии се вижда, че разбиранята на всички дебатирали сж, какво чл. 10 от З. О. С. ще се прилага само за окръжните съвети, на които, като институти повече ступански, отколкото политически, трябва да се създаде по-голяма стабилност.*)

Криво или право, следъ като В. К. С. въ своето общо събрание се е произнесълъ по този въпросъ, споръ по него въ сдилищата повече не може да има. Следователно всички сдилища въ царството сж длъжни да прилагатъ чл. 10 ал. I и по отношение общинските съвети.

Сега идва втория въпросъ:

Какъ да се прилага алинея първа на чл. 10 З. О. С.

Условията за разтурянето на единъ съветъ изразени въ ал. I на чл. 10 З. О. С. сж двъ:

1) Всички първоначално утвърдени съветници изедно или по отдѣлно да сж освободили мѣстата си по причини, предвидени въ чл. 8 З. О. С. и

2) Да нѣма възможностъ тѣ да бждатъ замѣстени поради изчерпване на кандидатните листи.

Всѣко отъ тези двъ условия безъ другото, не може да стане причина за разтурянето на единъ съветъ.

Да си послужимъ съ примѣри:

Единъ общински съветъ има съставъ отъ 14 съветници. При избора за съвета сж се състезавали 4 листи, отъ които първата е дала 2 съветника втората — 3, третата — 5 и четвъртата — 4.

*) Стенограф. дневници XXI О. Н. С. III ред. сесия 24.XII. 1925 г.

ни дѣло се изпълнява. Слава нему на вѣчни врѣмена. Аминъ“.

Ив. Асень II, слѣдъ клокотнишката битка станалъ най-великиятъ владетель на балканския полуостровъ. Той отказалъ и, да се подчинява духовно на папата, съзнавайки много добре последиствията отъ това. Провѣзгласилъ независимостта на българската църква и далъ патриаршески санъ на дотогавашния български архиепископъ.

Въ 1237 год. папата отлъчилъ Ив. Асень II отъ папската църква.

Въ съюзъ съ латинците Ив. Асень II започналъ нова война срѣщу никейците, но при обсадата на Чорлу той получилъ тѣжната вестъ, че жена му, сина му и патриарха умрели неочаквано отъ нѣкаква епидемия. Тогава той изгорилъ своите стенобитни машини и се завърналъ въ столицата си — Търново.

Изглежда, обаче, че истинските причини за завръщането на Асень II въ Търново сж били

други — тъкмо по това врѣме заддунавските български земи били нападнати отъ северни съседи и е трѣбвало да бждатъ отбранявани.

Царъ Ив. Асень II починалъ презъ юний 1241 г.

За Ивана Асень II сж се изказали много историци.

Сръбските — пишатъ за него, че е най-великиятъ и благочестивъ български царъ.

Споредъ гръцките източници царъ Иванъ Асень II е билъ добъръ, никого отъ българите не убивалъ и ромеите пазелъ. Билъ велика и мощна фигура. Считатъ го като изключително явление, не само между българските царе, но и между тези на околните народи.

Съ своята политически и воененъ гений, той създаде самостоятелна църква, обедини всички българи, включи всички български земи въ своето царство и постави последното на най-предно мѣсто въсредъ балканските царства.

Ако всички първоначално провъзгласени съветници излезатъ отъ съвета по нѣкъс отъ причинитѣ, видени въ чл. 8 З. О. С., тѣ ще могатъ да бждатъ замѣстени отъ своитѣ подгласници, слѣдователно съвета не ще се разтури.

Но ако, да кажемъ, отъ втората листа всички подгласници, слѣдъ като бждатъ провъзгласени по редътъ си, излѣзатъ отъ съвета, ще настѣпи и второто условие.

При това положение, съвета ще бжде разтуренъ.

Да вземемъ другото положение:

Съветниците на I, III и IV листи по нѣкакви причини излѣзатъ отъ съвета и то не само първоначалнитѣ, но и всичкитѣ тѣхни подгласници. Оставаатъ само първоначално провъзгласенитѣ съветници отъ втората листа.

Съвета по смисъла на закона, макаръ и да остане само съ трима съветници, не ще бжде разтуренъ, защото не е настѣпило първото условие, видено въ закона.

Това положение е абсурдно, но възможно. Дори, посочватъ се съществуващи днесъ подобни случаи.

Защитницитѣ на чл. 10 ал. I З. О. С., може би, ще успорятъ правилността на сѣдебната практика, която допуска тѣзи абсурди, като ще се позоватъ на чл. 45 отъ закона за градскитѣ общини (за градскитѣ съвети), който гласи: „Съветътъ не може да решава нищо, ако не присѣствуватъ на заседанието повече отъ полувиината на членоветѣ му“. Но въ такъвъ случай ще трѣбва да разрешимъ кои сж членоветѣ на съвета — тѣзи ли, които сж предвидени въ закона (чл. 19 отъ закона за градскитѣ общини) или тѣзи, които фактически въ дадения моментъ има съвета.

Живѣлъ въ една кръвожадна епоха — той билъ неимовѣрно кроткъ. Въпрѣки това, той билъ съ силенъ авторитетъ и съ мощна рѣка, съ която е поставялъ всѣкого на неговото мѣсто.

Билъ голѣмъ приятелъ на цивилизацията, покровителствувалъ изкуствата, които въ негово време достигнали до едно цвѣтуще състояние.

Билъ вѣротърпимъ, но не изоставялъ дѣлото на националната църква.

Не пропусналъ да прояви и социални грижи къмъ своя народъ. Той завързалъ търговски сношения съ западъ. Презъ 1232 г. съ специална грамота далъ пълна свобода на добровничани (жителитѣ на добровникъ) да търгуватъ въ неговото царство.

Ив. Асень II билъ единичкия български царъ, който обладалъ всички качества — воени и граждански, които сж му били необходими, за да може да заеме своето първенствующе положение на изтока.

Въ този споръ нѣма да влизаме, достатъчно е да констатираме, че такъвъ може да има, за да се яви различна практика въ нашитѣ сѣдилища.

Народниятъ представителъ г. Иосифъ Фадехехтъ, съ изказаната своя мисль въ пленума на Народното Събрание: „Азъ намирамъ, че ще бжде една голѣма реформа, съ която Демократическия Сговоръ ще може да се гордѣе, ако възприеме принципа, че окръжнитѣ съвети не могатъ да се разтурятъ освенъ тогава, когато тѣ станатъ неспособни да работятъ поради изчерпване на всичкитѣ листи и се намали числото на съветницитѣ напримеръ до 2/3 отъ онзи съставъ, който трѣбва да има единъ окръженъ съветъ, а да може да работи**“ добръ е попадналъ на въпроса, но това негово мнение, за съжаление, не е намѣрило мѣсто въ приетия законъ.

Не е въпроса толкова дали съвета е работоспособенъ само при съставъ по-вече отъ 2/3, колкото за авторитета на тази демократична институция, за който авторитетъ, не може да не се държи.

Въ заключение ще кажемъ, че ще се извърши единъ актъ на цѣлесъобразностъ, ако се възприеме единъ предѣлъ, до който може да се отиде, при желанието да се запази стабилността на съвета, за да не се създаватъ съвети непоклатими, но безавторитетни и неработоспособни.

Бели пари за черни дни.

Праздника на спестовността въ В.-Търново се отпразднува отъ персонала при В.-Търновската т. п. т. станция много скромно на 30. X. На станцията бѣха вдигнати народнитѣ трицвѣтни знамена и

*) Стенографически дневници на XXI О. Н. С. III редовна сесия — 24 декемврий 1925 година.

Ив. Асень II не взелъ Цариградъ, макаръ и да е можелъ при известни условия това да стори. Но невземането му е едно щастливо обстоятелство за българския народъ и за българската държава, защото българитѣ не сж били още културно готови да владеятъ източната столица — Цариградъ. Освенъ това, задъ гърба си той би ималъ единъ голѣмъ противникъ — никейското царство и при липсата на флота не би могълъ да го задържи. А, ако дори българитѣ биха могли извѣстно време да го задържатъ, тѣ по-късно, подъ напора на многото и разнообразни сили, които сж действували въ източната столица, биха послужили само като служебенъ материалъ.

Г-нъ професора заключи съ мисълта, че българския народъ трѣбва да благодари на сѣдбата, дѣто не е могълъ да вземе Цариградъ.

бъ поставенъ, осветяванъ съ електрически крушки рекламъ надписъ „Спестявай бѣли пари за черни дни въ пощенската спестовна каса“. Вечеръта въ телефонния салонъ на станцията препълненъ отъ сегашни и бивши телеграфопощенци семейно и тѣхни близки, Началника на станцията К. Халваджиевъ държа едночасова беседа върху значението на международния празникъ на спестовността като добродетель народна, пораждането на спестовнитѣ каси и нашата пощенска спестовна каса, нейния 31 годишенъ животъ, най-важнитѣ положения въ новия законъ за сжщата каса и предимствата ѝ въ сравнение съ другитѣ банкови учреждения у насъ, както и върху нуждата отъ пропагандиране и насаждане спестовностъ между широкитѣ народни маси и насочването имъ да използватъ изгодитѣ, които дава пощенската спестовна каса. За сега отъ тая беседа поради липса на мѣсто предаваме само следнитѣ интересни сведения по пощенската спестовна каса.

За успѣха на тоя първостепененъ народополезенъ спестовенъ институтъ, българската пощенска спестовна каса, достатъчно може да се сжди по следнитѣ кратки данни:

Създадена преди 31 година безъ никакъвъ капиталъ, до края на отчетната 1926 г. капиталътъ ѝ е нарастналъ на 356 милиона лева срещу 299 милиона лева въ края на предната година. Сравнени операциитѣ ѝ презъ първото тримесечие отъ текущата година даватъ една разлика отъ 56 милиона лева, повече влогове отъ изплащанията, а презъ сжщото тримесечие отъ миналата година тази разлика е била само 10 милиона лв. Тия два факта показватъ голѣмото засилване на пощенската спестовна каса въ сравнение съ миналата година, благодарение на реформитѣ, подобренията и увеличението на лихвата, които се направиха съ новия законъ гласуванъ и влѣзълъ въ сила презъ лѣтото на миналата година.

Длѣжни сме съ гордостъ да подчертаемъ отрядния фактъ, че Великотърновци още отъ първитѣ ѝ години сж добре оценили и добре използватъ изгодитѣ и услугитѣ на пощенската спестовна каса и града В.-Търново по броя на издаденитѣ спестовни книжки и извършенитѣ операции по тѣхъ е заемало едно отъ първитѣ места измежду станциитѣ въ България. Нека се надѣваме, че В.-Търновци ще спомогнатъ града имъ да заеме още по-предно мѣсто.

Презъ месецъ ноемврий т. г. пощенската спестовна каса е подновила службата си по дѣтскитѣ спестовни касички „Бѣли пари за черни дни“. Тукашната станция е получила вече първата партида такива. Тѣ сж красиви металически бѣли и черни. Цѣната имъ е само 120 лева и сж най-добрия възпитателенъ подарѣкъ за дѣцата — да се приуч-

ватъ отъ малки къмъ спестовностъ. Ето защо горещо препорѣчваме на нашитѣ съграждани — родители пощенскитѣ дѣтски спестовни касички.

Х Р О Н И К А.

ПРАЗДНЕНСТВОТА по случай 100 годишната отъ рождението на **Петко Рачевъ Славейковъ** се отложиха за напролетъ. Само въ гр. Тревна ще се празнува. — Тамъ ще се открие бюста на Славейкова.

ПЛОЩАДА, дѣто става зеленчуковия пазаръ е преименованъ отъ градския съветъ „**Петко Р. Славейковъ**“.

БИБЛИОТЕКА „ПРОСВЕТА“ въ махала „Св. Кирилъ и Методи“ по решение на общото събрание отъ 27 м. м. е преименована „**Петко Р. Славейковъ**“ по името на поета, роденъ въ сжщата махала.

СЪЮЗА НА ГРАДОВЕТЪ ВЪ БЪЛГАРИЯ, на 20 того има въ гр. София общото си годишно събрание. То се откри отъ председателя на сжщия — зап. генералъ г. В. Вазовъ, кметъ на столицата, който съ нѣколко думи поздрави за „добрѣ дошли“, присѣжествуващитѣ прѣдставители на организираниитѣ градове.

Секретаря на съюза г. Ив. Дечевъ, даде отчетъ по дейността на централното управително тѣло, който се удобри.

Събранието разгледа останалитѣ точки отъ дневенъ редъ, — съ голѣма сериозностъ.

Събранието рѣши: да се направи всичко възможно за организиране въ съюза на всички градове, да се замоли г. м-ра на В. Р. и Н. З. да разпорежи изготвянето законопроекта за общинитѣ, както и да се направятъ отъ името на съюза постѣпки предъ респективнитѣ мѣста, за удовлетворяване нѣкои искания направени отъ отдѣлни прѣдставители на градове.

Членъ на съюза е и нашата община.

По организацията и значението му ще се повърнемъ.

ЮНОШ. ТУР. СЪЮЗЪ клонъ „Царевецъ“ на 27 м. м. има своята първа забава презъ тази есенъ въ хижата.

Забавата се откри отъ председателя на клона, младежа Янко Балтовъ, ученикъ отъ VIII кл. на м. гимназия, който съ голѣма вещина описа целитѣ и задачитѣ на Ю. Т. С. Четата при Ю. Т. С. „Царевецъ“ готви забава съ много добре подбрана програма. Ржководното тѣло на Ю. Т. С. въ града, заслужава похвала за ползотворната дѣйностъ, която проявява.

НА ИЗБРОЕНИТЪ по-долу дати отъ 3 до 5 часа следъ обѣдъ въ общинското управление ще

се произведат следните търгове за продажба на общински мѣста — парцели:

5.XII. т. г. за парцели № № I, II, IV, V, VI, VII и IX отъ кв. № 54 м. парц. № XI, XIII и XIV отъ кв. № 51.

12.XII. т. г. за парцели № № 1, 3, 5 и 6 отъ кв. № 413 и парц. № 11 отъ кв. № 416.

13.XII. т. г. за парцели № № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19 и 20 отъ кв. № 414.

14.XII т. г. за парцели № № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13 отъ кв. № 415.

15.XII. т. г. за парцели № № 5, 8, 10, 12 и 17 отъ кв. № 94 и парцели № № 1, 3, 4, 5, 7 и 12 отъ кв. 104.

16.XII. т. г. за парцели № № 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 16, 18 и 19 отъ кв. № 135.

28.XII т. г. за парцелъ № 15 отъ кв. № 49.

Търговетъ на 5 и 28.XII сж свободни за всички граждани, а останалитъ — само за бездомници.

К Н И Ж Н И Н А.

СБОРНИКЪ „КЛИМЕНТЪ ТЪРНОВСКИ“. Подъ редакцията на проф. М. Арнаудовъ комитетътъ „Митрополитъ Климентъ“ въ В.-Търново, е издалъ единъ обемистъ томъ (500 стр.) по случай 25 годишнината отъ смъртта на Климента — популярниятъ авторъ на трагедията „Иванку“ и непосредственъ участникъ въ най-крупнитъ политически събития следъ Освобождението.

Въ единъ биографиченъ очеркъ отъ двадесетина страници, редакторътъ на сборника дава живъ образъ на именития иерархъ, писателъ и общественикъ, като го характеризова много сполучливо и оригинално така:

„Друмевъ наистина е една историческа личностъ и неговото истинско мѣсто въ галерията герои на възраждането ни... е тъкмо наредъ съ Раковски, Илариона, Ботева и Вазова, съ които той се достѣга въ тая или оная посока на усилия и талантъ. Той свързва две етохи въ еволюцията на общественото ни самосъзнание, примирява ги въ душата си и въ дейността си. и ако съ Раковски или Илариона той сподѣля революционни устремии, национални идеали и буденъ интересъ къмъ сѣдбата на народната черква, съ Ботева и Вазова е родственъ той по съзерцателенъ темпераментъ, любовъ къмъ фабулиране и заслуги къмъ оялгарската литература.“

Сборникътъ съдържа петнадесетина статии и изследвания, между които: Пашевъ, Нравствени идеи и принципи въ художественитъ произведения на Друмевъ; Трифоновъ, Историческата страна на драмата Иванку; Т. Николовъ, Градъ В.-Търново; Ст. Чилингировъ и П. Пашевъ — Процеса на Климента; д-ръ Т. Янковъ, Споменъ за Високопреосвещения митрополитъ Климентъ (картинно предадени лични спомени, особено момента „Изсъхва!“ стр. 400, достоенъ за четката на нѣкой нашъ вдъхновенъ художникъ); речъ отъ Митрополитъ Филипъ Търновски; издадени писма и документи; и др. Заслужаватъ внимание три очерки отъ професоритъ: Иширковъ (Шуменъ), Арнаудовъ (Друмевъ въ Одеса) и Попруженко (Одеса и българското възраждане), които очерки иматъ за целъ да ни запознаятъ съ срѣдата, въ която Климентъ се е застоявалъ по-продължително.

Сборникътъ е не само едно интересно четиво, но и една вещо подредена книга, подъ редакцията на най-добрия познавачъ на възраждането ни и на неговитъ крупни фигури.

Л. Владикинъ.

О Б Я В Л Е Н И Я

В.-Търновско градско общ. управление.

Обявление № 8176

гр. В.-Търново, 15 ноември 1927 г.

В.-Търновското градско общинско-управление известява на интересующитъ се, че на следните дати отъ 3 до 5 часа сл. пл. въ общинското управление ще се произведатъ следните търгове:

На 3 декември 1927 год.

1) За продажба на парцели № № I, II, IV, V, VI, VII и IX отъ кв. № 54. Първоначална оценка 200 лв. на кв. м. Залогъ 4000 лв. въ банково удостоверение, отъ който полуvinната да бѣде въ облигации отъ общинския заемъ. Сжщо и документи по закона.

2) За продажбата на парцели № № XI, XIII и XIV отъ кв. № 51. Първоначална оценка 200 лв. на кв. м. Залогъ 4000 лв. въ банково удостоверение, полуvinната отъ който да бѣде въ облигации отъ общинския заемъ. Сжщо и документи по закона.

На 28 декември 1927 год.

За продажбата на парцелъ № XV отъ кв. № 49. Първоначална цена 10 лв. на кв. м. Залогъ 10%. Сжщо и документи по закона.

Кметъ: Д. РАЕВЪ.
Секретаръ: ИВ. ПОЦОВЪ.

КАРТЕЛА

Съобщава на всички свои клиенти, че той не е преставаъ да бѣде българско дружество, че отъ най-малкия до най-големия чиновникъ въ неговата управа сж българи; сжщо, че една голѣма частъ отъ неговитъ акционери сж българи и че той е единственната цигарева фабрика въ страната, която употребява най-доброкачествени тютюни и затова цигаритъ му сж недостигнати до сега отъ никоя фабрика въ страната.

ПУШАЧИ,

Пушете само цигаритъ „КАРТЕЛЪ“, защото съ това Вие подкрепяте не само едно българско предприятие, което дава прехрана на маса българи, но още и затова, че никѣде нѣма да намѣрите по-добри цигари отъ неговитъ.

Печатница Ефремъ п. Христовъ

В.-ТЪРНОВО.

Пор. № 673.